

BIULETYN ZARZĄDU REGIONU NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

Posiedzenie "Krajówki"

Posiedzenie Komisji Krajowej odbyło się 18 listopada. Porządek obrad obejmował m.in.:

- sprawozdanie zespołu negocjacyjnego KK z rozmów ws. "Paktu o przedsiębiorstwie"
- omówienie sytuacji w kraju ze szczególnym uwzględnieniem problemów Wałbrzycha, Mielca, Huty Katowice i Huty Sendzimir, a
- stanowisko w sprawie sporu zbiorowego NSZZ "S" z rządem o wzrost kosztów utrzymania.

Komunikat w sprawie woj. wałbrzyskiego

W dniu 16 listopada 1992r. członkowie Klubu Parlamentarnego NSZZ "S" przebywali w Wałbrzychu, na zaproszenie Zarządu Regionu NSZZ "S" Dolny Śląsk.

W ramach pobytu odbyły się spotkania:

- posiedzenie Prezydium ZR, Delegatury ZR woj. wałbrzyskiego i Regionalnej Sekcji Górnictwa,
- spotkanie z władzami województwa oraz pełnomocnikiem rządu ds. restrukturyzacji regionu,
- spotkanie z przewodniczącymi komisji zakładowych województwa wałbrzyskiego.

Podsumowano dwuletni okres restrukturyzacji regionu, zwracając uwagę na bariery jakie stanęły na drodze realizacji tego procesu:

1. brak pełnej analizy finansowej i ekonomicznej województwa,
2. problemy sporów kompetencyjnych między władzą samorządową, rządem, związkami zawodowymi i pracodawcami,
3. niedotrzymanie przez rząd uzgodnień zawartych z NSZZ "Solidarność",
4. brak odpowiednich rozwiązań prawnych.

Klub Parlamentarny NSZZ "S" uznaje konieczność wspierania procesu restrukturyzacji Wałbrzycha przez wnoszenie odpowiednich projektów rozwiązań legislacyjnych i wywieranie nacisków na rząd w celu realizacji wynegocjowanych przez "S" rozwiązań.

Uchwała nr 269 - w sprawie polskiego hutnictwa

W związku z niepodjęciem przez Radę Ministrów decyzji w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa - mimo pozytywnej opinii MPIH i KERM-u o tym programie - KK postanawia:

1. zlecić Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ "S" wypracowanie stanowiska Związku w sprawie restrukturyzacji hutnictwa,
2. wezwać Rząd RP, by w ciągu dwóch tygodni podjął rozmowy z zespołem negocjacyjnym wyznaczonym przez Prezydium KK,
3. w przypadku rozpoczęcia rozmów - zwrócić się do Komitetów Strajkowych NSZZ "S" w Hutach Katowice i Sendzimir o zawieszenie pogotowia strajkowego.

Stanowisko w sprawie Mielca

13 listopada doszło do wybuchu niezadowolenia społecznego w Mielcu.

Mimo zobowiązań najwyższych władz uzyskanych po licznych interwencjach NSZZ "S" po raz kolejny WSK PZL-Mielec dokonano wypłaty 40% głodowych pensji. Zdesperowani pracownicy wyszli na ulice.

Prezydium KK NSZZ "S" uznaje, że wstrzymanie uprzednio gwarantowanych wypłat nosi znamiona politycznej prowokacji. Domagamy się natychmiastowego pociągnięcia do odpowiedzialności winnych zaistniałej sytuacji i jej pełnego wyjaśnienia w publicznych środkach przekazu.

Uchwała nr 270

W celu posiadania możliwie aktualnych i wiarygodnych danych o stanie Związku Komisja Krajowa zobowiązuje wszystkie komisje zakładowe, komisje międzyzakładowe oraz zarządy regionów do comiesięcznego podawania w wyznaczonym terminie danych w formie wypełnionej ankiety, której wzorce dla szczebla regionalnego i zakładowego zostaną opracowane przez Prezydium KK do dnia 1 grudnia 1992r.

Ankieta ta winna zawierać pytania o liczebność struktur związkowych oraz o wielkości kwot pochodzących ze składek członkowskich przekazywanych do poszczególnych struktur Związku. Władze zakładowe Związku zobowiązane są przekazać zarządom wypełnione ankiety nie później, niż w 3 dni robocze po zakończeniu miesiąca, który był podstawą wypełniania tych ankiet. Nieprzekraczalny termin przesyłania ankiet przez zarządy regionów będzie wyznaczany przez Prezydium KK. Wypełniony egzemplarz ankiety musi mieć potwierdzenie wiarygodności danych przez przedstawicielstwo danej władzy związkowej

Uchwała nr 271

Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" bezwzględnie domaga się od Rządu realizacji uzgodnionych ze związkiem porozumień na szczeblu zakładowym, branżowym i regionalnym. Nie realizowane są np. porozumienia dotyczące restrukturyzacji regionów łódzkiego, wałbrzyskiego, dawnego Centralnego Okręgu Przemysłowego w tym Mielca oraz ZPC "Ursus". Brak realizacji tych porozumień podważa wiarygodność Rządu jako strony Paktu o przedsiębiorstwie.

Uchwała nr 272

Komisja Krajowa NSZZ "S" domaga się od Rządu RP rozmów w sprawie sporu zbiorowego o rekompensowanie wzrostu kosztów utrzymania.

Przebieg dotychczasowych rozmów świadczy o lekceważeniu sporu przez Rząd RP.

Zaproponowanie przez Rząd nierealnych współczynników wzrostu wynagrodzeń powiększa spadek płac realnych, a więc dalsze zubożenie pracowników, na co Związek nie może się zgodzić.

Jeżeli do rozmów nie dojdzie, albo rozmowy nie rozwiążą sporu, Związek podejmie akcję strajkową.

Uchwała 273

Komisja Krajowa NSZZ "S" zobowiązuje Zarządy Regionów NSZZ "S" do przygotowania organizacyjnego i informacyjnego Związku na wypadek akcji strajkowej

Zebrań ZARZĄDU REGIONU Z PRZEWODNICZĄCYMI KOMISJI ZAKŁADOWYCH odbędzie się w czwartek 26 LISTOPADA o GODZ. 10.00 w "POLMETALU" (ul.1905 Roku).

Przewiduje się, że porządek obrad obejmie sprawy:

- pogotowie strajkowe,
- Pakt o przedsiębiorstwie,
- sprawy bieżące.

przedruk rozmowy, którą Andrzej Sałata przeprowadził z przewodniczącym Andrzejem Beliną na łamach "Gazety Lokalnej" (13.11.1992r).

Bez zębów i pazurów

Zarząd Regionu odebrał prawo do używania symbolu "S" przez Biuro Senatorskie Jerzego Edwarda Kępy, który tworzy Ruch dla Rzeczypospolitej Ziemia Radomska oraz występuje z Klubu Parlamentarnego "S". Czy nie obawia się Pan, że członkowie związku odbiorą to jako niewielką karę za niedotrzymanie przez senatora Kępę przedwyborczych obietnic o ścisłym współdziałaniu z Klubem i Zarządem Regionu?

- Zaczniemy od tego, że to nie jest kara! Podejmując decyzję o wystąpieniu z Klubu, pan senator na pewno liczył się z konsekwencjami, m.in. z odebraniem symbolu "Solidarność". Wyjście z Klubu Parlamentarnego oznacza, że senator nie identyfikuje się z jego poczynaniami oraz uchwałami Komisji Krajowej "S" i dlatego nie ma absolutnie prawa korzystać ze związkowego symbolu.

- Jak to będzie miało znaczenie praktyczne?

- Będzie miało przede wszystkim dla wyborców senatora Kępy! Przecież większość z nich, tak samo jak elektorat innych ugrupowań, głosowało nie na pana Kępę lecz na "Solidarność", jej program i symbol. Po drugie, wszelkie kontakty, jakie będzie nawiązywał senator, będą prywatnymi kontaktami J.E.Kępy lub członka Klubu Parlamentarnego Ruchu dla Rzeczypospolitej. A wiem, że podejmowane były rozmowy właśnie pod szyldem "Solidarność".

- Przed wyborami do parlamentu senator Kępa zobowiązał się do pokrycia kosztów kampanii wyborczej, gdyby nie dotrzymał zobowiązania o swojej apolityczności. Czy Zarząd Regionu zamierza wyegzekwować od senatora te pieniądze?

- Tak! Zwróciliśmy się do pana senatora z pismem, żeby zaproponował sposób uregulowania swojego długu wobec związku.

- Czy można dokładnie określić, o jaką kwotę chodzi?

- Nie potrafię tego powiedzieć. Jest to na pewno kilka, kilkanaście milionów złotych.

- Co będzie, jeśli senator Kępa nie odpowie na pismo Zarządu Regionu lub jego odpowiedź nie będzie was satysfakcjonować?

- Myślę, że pan senator odpowie na to pismo! Powołaliśmy specjalną grupę spośród członków ZR, która ma zająć się tą sprawą i spróbujemy ją załatwić w sposób kulturalny. Jeśli nie odpowie, wystąpimy na drogę sądową! - Czy jest pan przekonany, że "Solidarność" jest jeszcze w stanie cokolwiek wyegzekwować od senatora Kępy? W powszechnej opinii już od dłuższego czasu

"Solidarność" przypomina drapieżnika, który stracił zęby i teraz nadrabia miną?

- Myślę, że zęby są potrzebne drapieżnikowi dopóki ma przeciwnika. Żeby nimi kasać i gryźć. Mamy to o co walczyliśmy: demokrację, pluralizm, gospodarkę rynkową, wolne związki. Nie musimy stosować tak drapieżnych metod walki, jak gryzienie i drapanie.

- A jednak senator Kępa nie skorzystał z zaproszenia do rozmowy przed V Walnym Zjazdem Delegatów, nie przybył też na nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Regionu. Czy nie sądzi Pan, że jest to przejaw lekceważenia związku?

- Ja bym nie powiedział: lekceważy. Po prostu współpraca wyglądała nie tak jak sobie wyobrażaliśmy, nie tak jak przebiegała ona w innych regionach. Owszem wielu członków ZR wyraża podobną opinię, ale ja - jako przewodniczący - muszę ważyć słowa. Mówmy raczej o niewłaściwym traktowaniu swojego elektoratu, ludzi, którzy mu pomogli w kampanii wyborczej. Ja też do nich należę i nie ukrywam, że jestem rozczarowany.

- Czy nie uważa Pan, że dla wielu osób decyzja Zarządu Regionu o odebraniu symbolu będzie jedynie niewiele znaczącym gestem?

- Być może, ale myślę, że senatorowi Kępie nie są potrzebne, ukazujące się przez kilka dni, czy tygodni, informacje o procesie, rozgłos wokół sprawy.

- W nadzwyczajnym posiedzeniu Zarządu Regionu uczestniczyła senator Alina Pińkowska. Czy Klub Parlamentarny "S" podjął już decyzję w sprawie senatora Kępy?

- Jeszcze nie, między innymi dlatego, że czekał na decyzję Zarządu Regionu. Myślę, że jego stanowisko będzie zbieżne z naszym. Wcześniej nic nie wskazywało, że pan senator nie zgadza się z polityką Klubu, nigdy nic nie mówił na ten temat, z nikim nie rozmawiał. Senator Pińkowska powiedziała nam, że parlamentarzyści są oburzeni formą i sposobem złożenia tej rezygnacji., składającej się z jednego zdania. Stwierdziła, że jest to niepoważne, wręcz lekceważące traktowanie zarówno Klubu, jak i całego związku.

- Dziękuję za rozmowę.

SONDA w sprawie TUV

"Praca"

Komitet Założycielski TUV "Praca" będzie wdzięczny Członkom Związku za odpowiedzi na podane niżej pytania. Odpowiedzi Państwa będą brane pod uwagę przy ostatecznym formułowaniu statutu TUV "Praca".

Prosimy dzwonić pod nr 238-04 do kol. Zdzisława Maszkiewicza

1. Czy ubezpieczyłbyś się w TUV płacąc dodatkową składkę?

2. Czy członkowie komisji zakładowych powinni być ubezpieczeni dodatkowo?

3. Czy składka ubezpieczeniowa ma być równa dla wszystkich?

4. Ile procent zarobków netto lub brutto winna wynosić składka?

5. Przez jaki okres ma być wypłacane świadczenie i do czego odniesione (np. średnia płaca, najniższa emerytura)?

6. Jaki powinien być okres karencji od momentu podpisania umowy ubezpieczeniowej?

FUNDACJA GOSPODARZA
przy Zarządzie Regionu
NSZZ "Solidarność"

organizuje w miesiącu listopadzie

KURS MASZYNOPISANIA

Wszelkich informacji udziela się
pod nr telefonu: 236-43

ZAPRASZAMY!

Siczki 6-8 listopada 1992r.

Szkolenie - "Negocjacje"

Szkolenie związkowe na temat "Negocjacje" odbyło się w Siczkach w dniach 6-8 listopada. Plan zajęć obejmował 17 godzin intensywnej pracy w grupach. Omawiano zagadnienia:

1. Konflikt
2. Porozumiewanie się
3. Gra symulacyjna
4. Dlaczego negocjacje
5. Co to są negocjacje
6. Warunki skutecznych negocjacji
7. Przygotowanie do negocjacji
8. Etapy negocjacji
9. Wybrane techniki negocjacyjne

Szkolenie prowadzili pracownicy Biura Konsultacyjno-Negocjacyjnego z Regionu Mazowsze: p. Agnieszka Myka i p. Andrzej Talewicz.

Uczestniczyło 18 osób z 11 komisji zakładowych, w tym nauczyciele związkowi, którzy w przyszłości prowadzić będą szkolenia w naszym regionie.

Do wyróżniających się komisji zakładowych, które mają ambicję szkolenia swoich działaczy należą: KZ Zakładów Metalowych "Lucznik", KZ TEFA Radom, KZ Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Krychnowicach, Koło Miejskie Warka, KZ Zakładów Pivowarskich Warka, KZ "Pronitu" Pionki.

Andrzej Gut - Komisja ds. Szkoleń i Oświaty Związkowej

USTALENIA NEGOCJACJI PLENARNYCH

Finałem zakończonych w ubiegłym tygodniu negocjacji rządu z pracodawcami i "Solidarnością" było podpisanie protokołu uzgodnień i rozbieżności. Oznacza to, że rząd przesyłając do Sejmu projekty ustaw składających się na Pakt, musi zawrzeć w nich także rozbieżne propozycje poszczególnych stron. Ostateczny werdykt, które rozwiązania wejdą w życie, wyda Sejm.

I. W sprawie zasad kształtowania polityki dochodowej:

1. Niezbędne jest porozumienie głównych sił społecznych pracowników, pracodawców oraz rządu w sprawie stworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego kraju i poprawy poziomu życia obywateli w dłuższej perspektywie czasowej.

2. Warunkiem uzyskania realnych podstaw dla trwałej poprawy poziomu życia jest rozwój gospodarczy kraju. Rząd będzie dążył do tego, aby osiągnąć dwukrotny wzrost produktu krajowego w perspektywie dziesięciu lat. W związku z tym niezbędne jest zabezpieczenie przesłanek wzrostu gospodarczego, co oznacza zwłaszcza zwiększenie udziału inwestycji kreujących wzrost w produkcie krajowym brutto.

3. Konieczne jest również takie kształtowanie makroproporcji, aby efekty przyszłego wzrostu gospodarczego przekładały się na - choćby ograniczoną - lecz konkretną poprawę poziomu życia obywateli. Oznacza to, że wzrostowi gospodarczemu towarzyszyć będzie, powolny w okresie przejściowym wzrost konsumpcji. Musi być on jednak wolniejszy niż wzrost produktu krajowego brutto, gdyż stanowi to podstawową przesłankę wzrostu inwestycji i rozwoju gospodarczego. Zakłada się, że w roku 1993 poziom konsumpcji nie będzie mniejszy niż w roku obecnym. W perspektywie wzrostu gospodarczego pożądane jest, aby tempo wzrostu konsumpcji stanowiło połowę tempa produktu krajowego, a płace realne rosły nie wolniej od konsumpcji.

4. Kształtowanie płac realnych w sferze na rozrachunku jest jednym z istotnych elementów kształtowania dochodów przeznaczonych na konsumpcję. Założenia co do ich tempa wzrostu uwzględniać muszą podstawowe zależności pomiędzy możliwym w świetle osiąganego wzrostu gospodarczego wzrostem konsumpcji, a strumieniami dochodów na nią przeznaczonych: świadczeń społecznych, wynagrodzeń w sferze budżetowej, dochodów w rolnictwie oraz płac w przedsiębiorstwach.

5. Zabezpieczeniem trwałego porozumienia głównych sił społecznych pracowników, pracodawców oraz rządu w kwestii zasad polityki dochodowej będzie Trójstronna Komisja złożona z przedstawicieli ogólnopolskich central związków zawodowych, organizacji pracodawców oraz rządu. Zadaniem Komisji będzie monitorowanie procesów gospodarczych i zasadniczych proporcji makroekonomicznych, ocena stosowanych mechanizmów i instrumentów oraz formułowanie pod adresem rządu opinii i wniosków dotyczących priorytetów polityki gospodarczej i społecznej, a w szczególności:

- polityki płac i zatrudnienia w sferze budżetowej,
- polityki świadczeń socjalnych,
- instrumentów polityki płac,
- kształtowania relacji konsumpcji do inwestycji i struktury konsumpcji.

Wszystkie strony uczestniczące w Komisji deklarują że będą kierowały się zasadą konsensusu, a wnioski uzgodnione przez Komisję staną się jedną z głównych wytycznych ich działania w zakresie objętym materialem uzgodnień.

Rząd w porozumieniu ze związkami zawodowymi i Konfederacją Pracodawców Polskich przygotowuje i przedstawi Sejmowi projekt ustawy o powołaniu Trójstronnej Komisji oraz zasadach i przedmiocie jej działania.

Do realizacji powyższego zadania strony przystąpią niezwłocznie po podpisaniu Paktu.

II. W sprawie rekonstrukcji systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych (jednoosobowych spółek Skarbu Państwa):

1. Przedłożone przez rząd założenia dotyczące nowego mechanizmu

kształtowania dywidendy oraz zniesienia podatku od wzrostu wynagrodzeń z tytułu wypłat premii i nagród z zysku zmierzają w pożądanym kierunku, stwarzając lepsze perspektywy rozwojowe dla większości przedsiębiorstw.

2. Zmiany przepisów prawnych w tym zakresie będą skonsultowane ze związkami zawodowymi.

III. Strony podkreśliły potrzebę ustawowego powołania instytucjonalizowanej reprezentacji Skarbu Państwa.

IV. W trakcie rozmów nad projektem o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków strony uznały za konieczne pilne uzdrowienie finansów przedsiębiorstw państwowych oraz rozwiązanie problemów:

- "złych długów",
- wzajemnego zadłużenia przedsiębiorstw,
a także stworzenie warunków, szczególnie dla przedsiębiorstw państwowych, do wyzbycia się majątku zbędnego (niechcianego).

Zgodzono się co do celowości rozwiązań objętych materialem "Ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków". Popisano protokół uzgodnień i rozbieżności.

Stanowiska stron:

Rząd stoi na stanowisku, że niezbędna jest "kontrola płac" w sferze na rozrachunku gospodarczym w celu poprawy równowagi finansów publicznych i kontrolowaniu inflacji. Pełna liberyzacja płac groziłaby niekorzystnymi następstwami ekonomicznymi i społecznymi. Proponowane rozwiązania czynią zadość zasadzie, że ograniczenia płacowe praktycznie są wyeliminowane lub bardzo złagodzone w stosunku do dobrych przedsiębiorstw. W przedsiębiorstwie decyzja o wypłatach z zysku dla pracowników nawiązuje do ekonomicznego sensu dywidendy.

Rząd uznaje, że instrumenty kontroli płac w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa, które przedstawił w dokumencie "Założenia zmian w systemie regulowania środków na wynagrodzenia" stanowiącym przedmiot Paktu służą realizacji pożądanых propozycji.

Zdaniem rządu projekt ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków ma za zadanie stworzyć niezbędne warunki prawne do realizacji programu restrukturyzacji przedsiębiorstw oraz sanacji portfela kredytowego banków przez rozwiązanie problemów złych długów i rozładowania zatorów płatniczych.

Celem jaki został postawiony przed ustawą, jest zwiększenie szans rozwojowych dla przedsiębiorstw efektywnych.

Ustawę należy traktować jako próbę wypracowania metody likwidacji przyczyn, które spowodowały trudności finansowe przedsiębiorstw.

W ramach ustawy banki zostaną zasilone finansowo, ale zarazem zostanie nałożony na nie obowiązek aktywnego uczestniczenia w całym programie.

Banki przy podejmowaniu decyzji alokacji swoich środków, będą uwzględniały założenia polityki rządu, a szczególnie tzw. polityki przemysłowej. Stanowisko rządu w zakresie polityki przemysłowej pomoże bankom przy podejmowaniu decyzji, nie może jednak warunkować o realizacji programu restrukturyzacji. Ustawa o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków nie ogranicza innych możliwości restrukturyzacji zadłużenia przedsiębiorstw, tj.

- postępowania układowego według reguł zawartych w obowiązujących przepisach; Skarb Państwa uczestniczy w tych przedsięwzięciach proporcjonalnie do innych wierzycieli,

- kompensaty zadłużeń w przypadku występowania wzajemnych zadłużeń jednostek budżetowych wobec jednostek gospodarczych zalegających budżetowi w zakresie zobowiązań podatkowych.

Czynione są starania dla uzyskania dodatkowych zewnętrznych środków wspomagających restrukturyzację (w tym restrukturyzację finansową) przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa posiadające program restrukturyzacji i mające szanse rozwoju będą mogły z tych środków skorzystać. Rząd zwróci się do Sejmu z projektem zapisu w ustawie

/cd. str. 4/

budżetowej na 1993 rok do wydatkowania na ten cel 2-3 bln zł, warunkując to otrzymaniem finansowego zasilania zewnętrznego.

W celu stworzenia zachęty, szczególnie dla przedsiębiorstw państwowych, do wyzbywania się majątku zbędnego (Niechcianego) służącego tzw. działalności socjalno-bytowej (m.in. zakładowych domów mieszkalnych, szkół, przedszkoli itp) oraz przyspieszenia procesów prywatyzacji - Minister Finansów rozporządzeniem z dnia 9 października 1992r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U.nr 78 poz.396) zwolnił od podatku dochodowego dochody podatników z tytułu nieodpłatnego otrzymania tego majątku (m.in. od przedsiębiorstw państwowych).

Biorąc pod uwagę także, że przekazane dary tego rodzaju nie stanowią kosztów uzyskania przychodów u podatników przekazujących ten majątek, dla celów podatku dochodowego od osób prawnych, zwolnieniem od podatku dochodowego objęty został dochód stanowiący równowartość przekazanego majątku.

Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992r. i obowiązuje do końca 1992r.

W związku z powyższym zwolnienia od podatku dochodowego wynikające z rozporządzenia zostały uwzględnione w projektowanej zmianie (od 1 stycznia 1993r) ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Strona związkowa została poinformowana, że problem oddłużenia przedsiębiorstw rolniczych jest w obszarze zainteresowania twórców ustawy. Stronie związkowej zostały zaprezentowane niezbędne prace jakie są potrzebne do zrealizowania tych zamierzeń. Niezbędne posunięcia są w tej chwili realizowane.

szczegółności zaś:

- przygotowano i przesłano na Radę Ministrów projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przekształcenia Banku Gospodarki Żywnościowej,

- rozpoczyna się wielostronna ocena sytuacji finansowej BGŻ i ocena portfela kredytowego tego banku.

NSZZ "Solidarność" podtrzymuje swoje stanowisko o natychmiastowym odejściu od popiwku.

NSZZ "Solidarność" uznając realizm strony rządowej w odejściu od dotychczasowej koncepcji dywidendy postuluje aby:

- odpisy na ZUS (i pochodne) od nagród i premii z zysku były dokonywane z zysku netto przed jego podziałem na jego projektowane trzy części,

- równowartość zysku wypracowanego po 1 stycznia 1993r. przeznaczonej na rozwój przedsiębiorstwa (spółki) nie była uwzględniana przy obliczaniu wartości tych akcji przedsiębiorstwa, które będą sprzedawane zaobce oraz ustalaniu wartości przedsiębiorstwa dla potrzeb leasingu (dzierżawy) jeśli leasingobiorcą (dzierżawcą) jest spółka pracownicza,

- wypłaty nagród i premii dla kierownictwa (zarządu) przedsiębiorstwa były dokonywane z części zysku przeznaczonej dla budżetu państwa i ściśle powiązane z wynikami ekonomicznymi przedsiębiorstwa (spółki),

- część zysku przeznaczona na wynagrodzenia dla załogi, która powstaje w wyniku zastosowania projektowanego mechanizmu nie była mniejsza niż 1/3 masy zysku netto wypracowanego w danym okresie chyba, że uprawnione organy zdecydowały inaczej.

Stanowisko strony związkowej w sprawie projektu o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków zawarte jest w załączonym "Protokole uzgodnień i rozbieżności z posiedzeń Zespołu Roboczego ds. przedsiębiorstwa państwowego i jego finansowania".

Protokół uzgodnień i rozbieżności z posiedzeń zespołu roboczego ds. przedsiębiorstwa państwowego i jego finansowania

W dniach 6-8 października odbyły się trzy posiedzenia zespołu roboczego.

Na wstępie delegacja NSZZ "Solidarność" oświadczyła, że zgodnie ze stanowiskiem Komisji Krajowej do "Paktu o przedsiębiorstwie państwowym w trakcie przekształcenia" powinny być dołączone projekty ustaw o "Skarbie Państwa" i "Powszechnej prywatyzacji" oraz podtrzymała stanowisko o natychmiastowym odejściu od "popiwku".

1. W sprawie funkcjonowania dywidendy strona związkowa i

pracodawców uznały realizm strony rządowej w odejściu od dotychczasowych koncepcji dywidendy, obowiązującej przedsiębiorstwa państwowe. Strony nie odniosły się do poszczególnych rozwiązań w tym zakresie w przedłożonych założeniach.

2. W sprawie podatku od wzrostu wynagrodzeń delegacja NSZZ "S" podtrzymała swoje stanowisko, przedstawione na wstępie.

Delegacja Konfederacji Pracodawców Polskich stoi na stanowisku, że podobne "popiwki" mechanizmy ekonomiczne nie powinny mieć miejsca w gospodarce rynkowej. Uznała jednak, iż w okresie przejściowym, w jakim obecnie znajduje się gospodarka polska, obecność jakiegos regulatora wzrostu wynagrodzeń jest niestety konieczna. Przedstawioną przez stronę rządową koncepcję regulacji wzrostu wynagrodzeń w przedsiębiorstwie państwowym postrzega jako postęp w stosunku do obecnie funkcjonującego systemu. Uważa również, iż dalsze znoszenie ograniczeń wzrostu funduszu wynagrodzeń powinno iść w parze z powszechną prywatyzacją i restrukturyzacją gospodarki.

Strona rządowa podtrzymała przedstawione przez siebie stanowisko zawarte w "Założeniach zmian w systemie regulowania środków na wynagrodzenia, uzasadniając potrzebę utrzymania zewnętrznego w stosunku do przedsiębiorstw regulatora wzrostu wynagrodzeń strukturą własnościową gospodarki i koniecznością ochrony konkurencyjności polskiego przemysłu.

Rozbieżności

Wszystkie strony uznały konieczność:

- pilnego rozwiązania problemów: złych długów oraz wzajemnego zadłużenia przedsiębiorstw,

- uzdrowienia finansów przedsiębiorstw państwowych.

Zgodzono się także co do celowości rozwiązań objętych materialem ustawy.

Strona związkowa i pracodawców uznały ponadto za konieczne skorelowanie działań przewidzianych w projekcie ustawy z polityką przemysłową i utworzeniem zinstytucjonalizowanej reprezentacji Skarbu Państwa.

Strona związkowa uznaje, iż przedłożony projekt nie rozwiązuje w dostateczny sposób problemów wzajemnego zadłużenia przedsiębiorstw, daje zbyt duże uprawnienia bankom państwowym w procesach restrukturyzacji przedsiębiorstw oraz niejednoznacznie odnosi się do problemu restrukturyzacji finansów przedsiębiorstw rolnictwa państwowego.

W tym kontekście strona związkowa zaproponowała rozszerzenie rozwiązań proponowanych przez ustawę o skuteczny mechanizm wzajemnego oddłużania przedsiębiorstw oraz jednoznaczne powiązanie dokapitalizowania banków państwowych z ich finansową restrukturyzacją oraz powołanie instytucji odwoławczych od decyzji banków.

Strona pracodawców dostrzegając niedoskonałość przedłożonego projektu jest zdania, iż szybkie wdrożenie procesu legislacyjnego jest koniecznością podyktowaną stanem gospodarki kraju.

Strona związkowa i pracodawców uznały za niezbędne zmianę sposobu ustawowego ukształtowania rozdz.5 projektu w kierunku ustawowego sprecyzowania zakresu, trybu i warunków dokapitalizowania banków, a także zgodziły się co do intencji poszerzenia treści art.52 projektu w kierunku rozszerzenia możliwości zmniejszenia funduszu założycielskiego o wartość tzw. "mienia niechcianego". Strona związkowa proponuje dodatkowo by mienie to przejął odpowiedni organ reprezentujący Skarb Państwa.

Strona związkowa i pracodawców uznały za celowe ustawowe sprecyzowanie ram i zasad zmniejszenia obciążeń podatkowych dłużnika a także rozszerzenie projektowanych rozwiązań o instrumenty zwiększające możliwości akumulacyjne przedsiębiorstwa w procesie ugody bankowej.

Ponadto strona związkowa w ramach rozszerzenia swojego ogólnego stanowiska przedłożyła zestaw szczegółowych uwag odnoszących się do rozwiązań projektowanej ustawy.

Strona rządowa podziela pogląd, że jasność co do zamierzeń rządu w zakresie polityki przemysłowej może pomóc w wyborze działań przez banki, nie może jednak warunkować programu. Istnienie polityki przemysłowej nie decyduje ani o istnieniu przedsiębiorstw ani o ich rachunku ekonomicznym.

Stanowisko strony rządowej do poszczególnych propozycji Solidarności

art.16 ust.1 pkt 4a

Ustawa nie może nakładać obowiązku włączenia reprezentantów pracowników do rady wierzycieli, gdyż pracownicy nie są wierzycielami, których należności objęte są ugodą. /cd. str. 5/

Wynika to z art.11 pkt2, zgodnie z którym należności ze stosunku o pracę są wyłączone (jest to rozwiązanie identyczne z postępowaniem układowym). Oznacza to, że zaległe zobowiązania z tytułu umowy o pracę nie mogą być w wyniku ugody zredukowane. Rozwiązanie to chroni interesy pracowników. Gdyby przepis art.11 pkt 2 został zmieniony (proponując do tego zmierzające zgłaszane były w czasie pierwszej sejmowej debaty nad projektem) i wierzytelności z tytułu stosunku pracy objęte byłoby ugodą, to istniałaby postawa do wejścia przedstawicieli pracowników w skład rady wierzycieli.

Pracownicy mają zgodnie z innymi regulacjami dostęp do informacji o działalności firmy i zwiększenie go poprzez powoływanie przedstawicieli załogi i związków zawodowych do rady wierzycieli nie znajduje uzasadnienia.

Proponowana przez stronę związkową zmiana mogłaby mieć również negatywne konsekwencje na zawarcie samego układu, bowiem sposób kontroli realizacji postanowień ugody sprawowanej przez wierzycieli, może mieć istotny wpływ na decyzję o przystąpieniu do ugody.

art.16 ust.1 pkt 4b

Intencje strony rządowej zgodne są z propozycjami strony związkowej. Uważamy, iż jeżeli rada wierzycieli lub jej poszczególni członkowie sprawować będą funkcję zarządu, powinni odpowiadać za swoją działalność zgodnie z przepisami Kodeksu Handlowego

art.16 ust.2.

Strona rządowa jest przeciwna proponowanemu przez stronę związkową zapisowi, gdyż ze względu na praktyczną niemożliwość bezpośredniego obciążenia kosztami funkcjonowania rady wierzycieli, wszystkich wierzycieli. Znacznie prostszym rozwiązaniem jest by koszty nad realizacją ugody bezpośrednio pokrywał dłużnik, a i tak z punktu widzenia ekonomicznego koszty te ponoszone są przez wierzycieli, którzy odraczając i redukując należne im płatności umożliwiają działalność zadłużonego przedsiębiorstwa.

art.18 ust.2

Strona rządowa podziela pogląd strony związkowej w tej sprawie, czego wyrazem jest zapis ustawy umożliwiający lepsze potraktowanie wierzycieli posiadających małe wierzytelności. Wprowadzenie zapisu w takiej formie jak proponuje to strona związkowa nie jest możliwe. Pojęcie "żywotne interesy finansowe" nie jest zdefiniowane w polskim prawie. Pozostawienie takiego zapisu mogłoby oznaczać, iż nie dojdzie do żadnej ugody - każda będzie naruszać "żywotne interesy finansowe" części wierzycieli niezależnie np. od skali redukcji długu.

art.19 ust.2

Inaczej niż w postępowaniu układowym należności podatkowe włączone są w bankowym postępowaniu ugodowym automatycznie do ugody i mogą w związku z tym być zredukowane, rozłożone na raty itd. Jeżeli dodać do tego obciążenie budżetu z tytułu przekazania własności firmy za długi to dalsze żądanie strony związkowej aby budżet bardziej jeszcze zaangażował się w pomoc finansową dla przedsiębiorstw, które zawarły ugody nie są niczym uzasadnione. Niedopuszczalna jest sytuacja aby budżet w obecnym stanie zapasów mógł finansować prawie całość nakładów na restrukturyzację przedsiębiorstwa.

Redukcja należności podatkowych następuje w inny sposób niż określony w prawie cywilnym. Stąd konieczna jest delegacja dla Ministra Finansów, określająca tryb, w jakim odpowiednie organy podatkowe wydadzą decyzję podatkowe, będące wyłącznie realizacją ustaleń zawartych w ugodzie.

art.22

Strona rządowa podziela pogląd strony związkowej, nie godzi się jednak na taki zapis.

art.24 ust.1

Strona rządowa proponując jednoinstancyjną procedurę odwoławczą, miała na celu ułatwienie i uproszczenie zasad postępowania. Poprawka strony związkowej niweluje te zalety bankowego postępowania ugodowego w stosunku do postępowania układowego. Sformułowanie tego przepisu w wersji strony związkowej "sąd oddali sprzeciw w przypadku negatywnej opinii instytucji odwoławczej" jest również jawnym naruszeniem niezawisłości sądów.

art.36 oraz art.37 ust.1

Intencje strony związkowej podzielane są przez stronę rządową. Zapis proponowany przez stronę związkową zahamowałby jednak obrót wierzytelnościami zanim rozwój tego rynku stworzy warunki uzasadniające jego instytucjonalizację. Uważamy, iż nie ma obecnie potrzeby ustawowego powoływania giełdy do obrotu długami - aczkolwiek jej powstanie jest obecnie możliwe.

art.36a

Propozycja strony związkowej zmierzająca do uniemożliwienia prania

tw. "brudnych pieniędzy" poprzez zakup długów jest zgodna z intencjami strony rządowej. Jeżeli okaże się konieczne, po analizie prawnej zostaną zaproponowane odpowiednie zapisy.

art.37 ust.2

Strona rządowa przeciwna jest sztucznym ograniczeniom obrotu, które wpłynęłyby tak na zaufanie uczestników tego rynku i pewność obrotu jak i cenę (obniżenie).

art.45

Zmiany proponowane przez stronę związkową uderzają bezpośrednio w całą koncepcję programu. Zachęcenie potencjalnych inwestorów do zakupu wierzytelności bankowych musi się odbywać poprzez uproszczenie i zautomatyzowanie procedur prywatyzacyjnych. W przeciwnym wypadku popyt zostanie mocno ograniczony.

art.49

Strona rządowa zgadza się z intencją przedstawioną przez stronę związkową, uważając jednocześnie, iż zapis taki nie jest możliwy. Program naprawczy banku musi zawierać zestawienia danych liczbowych, te zaś będą wynikiem nie tylko działań banków, ale także zadłużonych w nich "złych dłużników". W ministerstwie Finansów opracowano precyzyjne warunki decydujące o objęciu programem dany bank (odpowiednia forma prawna, podjęcie określonych działań wewnątrzorganizacyjnych, wykonanie analizy portfela). Dodatkowo rozporządzenie Ministra Finansów określi nie tylko kwoty rekapitalizacji ale również zobowiąże banki do podjęcia wobec dłużników określonych działań.

art.50

Strona rządowa nie zgadza się na zamieszczenie w tym miejscu proponowanych zapisów, co szerzej uzasadniła podczas spotkań ze stroną związkową.

art.52

Strona związkowa zaproponowała, by ujęta w art.52 zmiany w ustawie o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych rozszerzyć o możliwość zmniejszenia funduszu założycielskiego o wartość "mienia niechcianego", gdy jest potwierdzony brak zainteresowania nim innymi podmiotów i samorządów lokalnych. Administrację nad tym mieniem powinien przejąć odpowiedni organ administracji państwowej (instytucja Skarbu Państwa).

Strona rządowa nie wyraża zgody na przyjęcie powyższej propozycji. Przedstawiony wniosek obejmuje dwa problemy. Pierwszy z nich dotyczy funduszu założycielskiego ujętego w ustawie o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych. Drugi zaś związany jest z utworzeniem jednostki administracyjnej, która przejmowałaby tzw. "mienie niechciane" i mieniem tym by administrowała.

Strona rządowa stwierdza, iż aktualnie nie funkcjonuje żadna instytucja administracyjna, której celem byłoby przejmowanie tzw. mienia niechcianego.

Nie przewiduje się również, by w najbliższym czasie instytucja tego rodzaju powstała.

W związku z powyższym wprowadzenie do ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych proponowanego zapisu jest przedwczesne, gdyż byłby to zapis martwy.

Jedną z intencji strony związkowej jest odciążenie przedsiębiorstw z płaconej dywidendy.

W związku z tym należy wskazać, że Ministerstwo Finansów zaproponowało w założeniach zmian w systemie regulowania środków na wynagrodzenia likwidację funkcjonującej obecnie dywidendy. To również przemawia za odrzuceniem proponowanej zmiany.

Drugą intencją jest przerzucenie kosztów utrzymania tzw. "niechcianego mienia" z konkretnego przedsiębiorstwa na budżet państwa czyli całe społeczeństwo. Wydaje się to nieuzasadnione. Przedsiębiorstwo powinno troszczyć się o zagospodarowanie zbędnego majątku i to ono, a nie całe społeczeństwo powinno ponosić koszty braku efektów w tym zakresie.

Dużym problemem jest również sprecyzowanie tzw. "mienia niechcianego". Czy takim mieniem jest również zużyta czy też może wadliwa maszyna? Strona związkowa nie przedstawiła w tym zakresie żadnej propozycji. Należy również zwrócić uwagę, że w przeważającej części przypadków trudno będzie postulowanej instytucji administrować mieniem, które znajduje się w obrębie przedsiębiorstwa. Wydzielenie tego mienia i przejęcie go będzie w praktyce niewykonalne.

STOLIK SOCJALNY

Zestawienie zmian do projektu ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, wynikających z negocjacji nad "Paktem".

W trakcie negocjacji plenarnych ustalono, że:

1. NSZZ "Solidarność" opowiada się za obligatoryjnym tworzeniem funduszu socjalnego bez względu na formę własności zakładu pracy. Docelowo wysokość odpisu na fundusz socjalny winna być materią układową. Do ewentualnego wynegocjowania nowego układu należy utrzymać wysokość odpisu na dotychczasowym poziomie. Odpis na fundusz socjalny winien być uznany za koszt uzyskania przychodu.

Konfederacja Pracodawców Polskich uznając celowość istnienia funduszy socjalnych uważa, że tworzenie tych funduszy powinno być fakultatywne dla wszystkich pracodawców. W szczególności winny one stanowić materię układową. Jako wyjątek od zasady fakultatywności możliwe byłoby utrzymanie obligatoryjnego charakteru funduszy socjalnych w przedsiębiorstwach państwowych - na zasadzie utrzymania praw nabytych.

Strona rządowa dążąc do zbliżenia stanowisk zaproponowała rozwiązanie kompromisowe, polegające na:

a/ obligatoryjnym tworzeniu funduszu we wszystkich zakładach pracy, bez względu na formę ich własności - z wyjątkiem zakładów które dotychczas nie naliczały zakładowych funduszy socjalnego i mieszkaniowego;

b/ fakultatywnym tworzeniu funduszu, w okresie trzech lat od wejścia w życie ustawy, przez zakłady pracy, które nie naliczały uprzednio ZFS i ZFM - z gwarancją, że odpis podstawowy do wysokości 37,5% będzie uznawany za koszt uzyskania przychodu. Fakultatywna forma odpisu podstawowego nie dotyczy jednak zakładów utworzonych w drodze przekształcenia przedsiębiorstw państwowych;

c/ przyjęcie, że po upływie 3 lat od wejścia w życie ustawy tworzenie funduszu świadczeń socjalnych będzie obowiązkowe wyłącznie dla tych pracowników, którzy w ciągu 3 lat nie zostali objęci układem zbiorowym pracy (zakładowym lub ponadzakładowym), przy czym UZP nie musi wcale przewidywać tworzenia funduszu świadczeń socjalnych.

NSZZ "Solidarność" zgodziła się przyjąć propozycję strony rządowej.

Konfederacja Pracodawców Polskich podtrzymała uprzednio zgłoszone stanowisko.

2. NSZZ "Solidarność" zaproponował podnieść wysokość odpisu podstawowego na jednego zatrudnionego z 20% do 25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Strona rządowa wyraziła zgodę na przyjęcie tej propozycji.

Strona pracodawców uważając generalnie, że jest to materia układowa, w sprawach szczegółowych dotyczących funduszu nie wypowiadała się.

3. NSZZ "Solidarność" wnioskuje, by przepisy ustawy nie ograniczały górnej wysokości odpisu podstawowego na fundusz, gdyż granicę tę powinny ustalać układy zbiorowe pracy, z gwarancją zwolnienia tego odpisu z opodatkowania.

Zdaniem strony rządowej:

a/ na okres przejściowy, tj. do podpisania nowego UZP, możliwe jest utrzymanie dotychczasowej

wysokości odpisów na ZFS i ZFM, jako górnej granicy odpisów zwolnionych od podatku;

b/ po upływie okresu przejściowego - odpis podstawowy do 37,5% będzie uznawany za koszt uzyskania przychodu. Wyższy odpis na fundusz może być dokonywany tylko z zysku - NSZZ "Solidarność" przyjął stanowisko strony rządowej.

4. NSZZ "Solidarność" domaga się utrzymania odpisu dodatkowego na fundusz emerytów i rencistów objętych opieką socjalną zakładów pracy, według dotychczas stosowanych zasad.

Strona rządowa wyraża zgodę na utrzymanie fakultatywnego zwiększenia funduszu na rzecz emerytów i rencistów ale w jednolitej wysokości 25% kwoty odpisu podstawowego, bez preferencji dla emerytowanych nauczycieli.

NSZZ Solidarność podtrzymał wniosek o zachowanie dotychczasowego preferencyjnego naliczania odpisu na emerytowanych nauczycieli natomiast w stosunku do pozostałych emerytów NSZZ "Solidarność" przychylił się do propozycji strony rządowej.

5. NSZZ "Solidarność" w art.5 ust.2 zaproponował skreślenie wyrazów: "z innym organem przedstawicielstwa załogi lub".

Strona rządowa przyjęła propozycję.

6. Konfederacja Pracodawców Polskich zaproponowała nie używać w art.2 ust.3 sformułowania "odpis gwarantowany" lecz posługiwać się pojęciem "odpis podstawowy".

Strona rządowa propozycję przyjęła.

Zestawienie zmian do projektu ustawy o zmianie ustawy - kodeks pracy - oraz o zmianie niektórych ustaw (działu X Kodeksu pracy "Bezpieczeństwo i higiena pracy") wynikających z negocjacji.

1. W trakcie negocjacji plenarnych ustalono, że:

1. Przedłożony projekt nie budzi większych zastrzeżeń. Dostosowuje prawo w zakresie ochrony pracy do postanowień nie ratyfikowanych dotychczas przez Polskę konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy. Przyczynuje obowiązki pracodawców dostosowując je do warunków gospodarki wolnorynkowej, a równocześnie zapewnia prawo pracownika do ochrony jego zdrowia i życia.

2. NSZZ "S" podtrzymuje postulat równoczesnego wprowadzenia w życie zmiany działu dziesiątego Kodeksu pracy ustawą o ubezpieczeniu społecznym, w której będzie wyodrębnione ubezpieczenie wypadkowe, tj. zróżnicowana składka na ubezpieczenie społeczne zależna od poziomu zagrożeń zawodowych i ich skutków. Strona rządowa poinformowała, że na przełomie listopada i grudnia br. projekty ustaw o ubezpieczeniu społecznym i ZUs zostaną skierowane do Rady Ministrów do rozpatrzenia, a następnie zostaną przekazane do Sejmu RP.

3. NSZZ "S" i Konfederacja Pracodawców Polskich podtrzymuje postulat o konieczności podporządkowania urzędowi Ministra Pracy i Polityki Socjalnej - Państwowej Inspekcji Pracy. Minister Pracy i Polityki Socjalnej powinien być koordynatorem działań Państwa w zakresie ochrony pracy, jak też posiadać organ inspekcyjny do nadzoru nad przestrzeganiem prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy. Podporządkowanie Państwowej Inspekcji Pracy władzy wykonawczej daje gwarancję większej skuteczności działania tej Inspekcji.

Strona rządowa zaproponowała powołanie komisji składającej się m.in. z przedstawicieli NSZZ "S" i Konfederacji Pracodawców Polskich., która wypracowałaby harmonogram, sposób i tryb zmiany podporządkowania PIP - na którą to propozycję NSZZ "Solidarność" nie wyraziła zgody.

Zdaniem NSZZ "S" niezbędne jest przede wszystkim podjęcie decyzji o podporządkowaniu PIP.

Strona rządowa, podziеляjąc stanowisko /cd. na str. 7/

/cd. ze str. 6/

w sprawie podporządkowania PIP urzędowi Ministra Pracy i Polityki Socjalnej zobowiązała się wystąpić w tej sprawie do Marszałka Sejmu RP.

4. NSZZ "Solidarność" podtrzymuje postulat o konieczności utworzenia Rady Ochrony Pracy jako trójstronnego organu doradczego i opiniotwórczego Rządu. Natomiast strona rządowa wyraża pogląd, że powołanie ROP jako organu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej nie jest możliwe ze względów techniki legislacyjnej.

Jednocześnie strona rządowa podziela pogląd dotyczący konieczności zapewnienia trójstronnego charakteru Rady Ochrony Pracy.

5. NSZZ "S" podtrzymuje stanowisko co do konieczności utworzenia Funduszu Ochrony Pracy. Strona rządowa uważa natomiast, że aktualnie nie jest możliwe utworzenie tego Funduszu ze względu na niekorzystną sytuację budżetu państwa - nie zamyka to jednak możliwości wystąpienia w przyszłości z wnioskiem o utworzenie takiego Funduszu, wzorem krajów stowarzyszonych w EWG.

6. Postulat NSZZ "Solidarność" dotyczący eliminacji nakładania się kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy i Wyższego Urzędu Górniczego został przekazany do uwzględnienia przez Zespół roboczy ds. przeglądu aktów prawnych i określania zasad podziału kompetencji w zakresie kontroli i nadzoru nad warunkami pracy - powołany przez Komitet Społeczny Rady Ministrów, Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej zobowiązuje się do informowania NSZZ "Solidarność" o wynikach prac Zespołu w ramach posiadanych możliwości i uprawnień.

7. NSZZ "Solidarność" i Konfederacja Pracodawców Polskich wyrażają zgodę na propozycję strony rządowej, aby art. 211 pkt 8 w miejsce wyrazów: "pracodawcą oraz z innymi właściwymi osobami" wpisać wyrazy: "z przełożonym i innymi przedstawicielami pracodawcy".

Jednocześnie, rozdział pt. "Nadzór i kontrola przestrzegania prawa pracy" oznaczony zostanie jako rozdział III-1.

8. Strona rządowa przyjmuje propozycję NSZZ "Solidarność", aby komisje bezpieczeństwa i higieny pracy były tworzone w zakładach zatrudniających powyżej 50 osób pod warunkiem utrzymania obowiązującego zapisu art. 207-1 par. 3 Kodeksu pracy (Pracodawca zatrudniający nie więcej niż 50 pracowników może zlecić wykonywanie zadań służby bhp wyspecjalizowanej osobie trzeciej) - co wymaga uzupełnienia art. 237-1 projektu.

Jednocześnie strona rządowa przyjmuje propozycję KPP do art. 237-12 i proponuje po wyrazach: "lekarz sprawujący opiekę zdrowotną nad pracownikami" dodać wyrazy: "- jeśli jest to możliwe".

9. NSZZ "Solidarność" wyraża zgodę na propozycję strony rządowej aby art. 231 par. 1 w miejsce wykreślenia wyrazu: "zawodowej" dopisać wyrazy: "objawy wskazujące na podejrzenie choroby zawodowej".

10. W związku z postulatami NSZZ "Solidarność" i Konfederacji Pracodawców Polskich zmian w art. 237-14 strona rządowa proponuje aby nadzór w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach państwowych i innych przedsiębiorstwach oraz jednostkach organizacyjnych sprawowały: organy założycielskie przedsiębiorstw państwowych, terenowe organy administracji ogólnej i zarządy gmin - na co wnioskodawcy wyrazili zgodę.

II. W trakcie prac zespołu roboczego uwzględniono ponadto następujące propozycje zmian w projekcie zgłoszone przez NSZZ "Solidarność" i Konfederację Pracodawców Polskich.

1. art. 207 - wprowadzenie zapisu mówiącego, że pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan warunków pracy - NSZZ "Solidarność";

2. art. 207 par. 1 pkt 3 - w miejsce wyrazów: "zarządzeń i zaleceń" wpisać wyrazy: "zaleceń oraz nakazów i wystąpień" - NSZZ "Solidarność";

3. w art. 210 par. 1 po wyrazach: "zdrowie pracownika" dodać wyrazy: "bądź gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym pracownikom" - NSZZ "Solidarność";

4. w art. 210 wprowadzić prawo pracownika do powstrzymania się od pracy wymagającej szczególnej sprawności psychofizycznej w przypadku gdy jego dyspozycja w tym zakresie nie zapewnia bezpiecznego wykonywania pracy lub stwarza zagrożenie dla innych osób - do ściśle określonych przypadków i bez zachowania prawa do wynagrodzenia - NSZZ "Solidarność";

5. art. 210 par. 1 nie powinien dotyczyć osób "zawodowo narażonych na niebezpieczeństwo" (np. zatrudnionych przy ratowaniu życia ludzkiego lub mienia) - postulat Konfederacji Pracodawców Polskich;

6. w art. 212 w miejsce wyrazów: "kierownik komórki organizacyjnej, majster (mistrz) kierująca" wpisać wyrazy: "osoba kierująca" - NSZZ "Solidarność";

7. w art. 212 dodać pkt 6 - mówiący o obowiązku stosowania się osoby kierującej do zaleceń lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad pracownikami - NSZZ "Solidarność";

8. w art. 223 w par. 1 i par. 2 wyraz: "powinni zastąpić wyrazem: "muszą", a ponadto w par. 2 dodać na końcu wyrazy: "pożarem lub wybuchem" - NSZZ "Solidarność";

9. w art. 237-4 w miejsce wyrazów: "Osoby zajmujące stanowiska kierownicze powinny" wpisać wyrazy: "każda osoba kierująca zespołem pracowników powinna" - postulat NSZZ "S" i KPP;

10. rozdział IX uzupełnić o przepis zakazujący zabierania przez pracownika poza teren zakładu pracy odzieży skażonej - NSZZ "S";

11. w art. 237-11 sprecyzować zapis par. 3 (dotyczący uprawnień inspektora pracy do tworzenia służby bhp) w związku z par. 1 i par. 2 tego artykułu - postulat NSZZ "S" i KPP.

Zestawienie uzgodnień dokonanych w negocjacjach w sprawie projektu ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy

1. Prawna ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia z powodu niewypłacalności pracodawcy nastąpi w drodze utworzenia instytucji gwarancyjnej, mającej postać państwowego funduszu celowego wyposażonego w osobowość prawną (Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych). Fundusz będzie pozostawał w dyspozycji tego organu, który dysponuje Funduszem Pracy, zaś organem kontrolnym i nadzorczym Funduszu będzie Rada Funduszu utworzona w 1/3 z przedstawicieli związków zawodowych (wg art. 19 ustawy o związkach zawodowych) i w 2/3 z przedstawicieli organizacji pracodawców - wchodzących w skład Naczelnej Rady Zatrudnienia.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych będzie tworzony ze składek pracodawców ustalanych od wyplat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Wysokość składek ustalać będzie Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Radą Funduszu.

2. Ustawą o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy będą objęci pracodawcy zatrudniający pracowników w związku z działalnością gospodarczą z wyjątkiem zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

3. Niewypłacalność pracodawcy będzie obejmować przypadki uzasadniające, zgodnie z przepisami prawa upadłościowego, ogłoszenie upadłości oraz odrzucenie lub oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości z przyczyn formalnych (niezłożenie zaliczki na koszty postępowania przez wierzyciela zgłaszającego wniosek o ogłoszenie upadłości, brak majątku dłużnika za zaspokojenie kosztów postępowania), a także przypadki umorzenia postępowania upadłościowego z w/w przyczyn. Niewypłacalność pracodawcy będzie obejmować także przypadki niezaspokojenia roszczeń pracowniczych w związku z faktycznym zaprzestaniem działalności prowadzonej przez pracodawcę lub w związku z brakiem środków finansowych po wszczęciu postępowania likwidacyjnego.

4. Zaspokojeniu ze środków Funduszu będą podlegać:

a/ jednorazowe odszkodowania pieniężne przysługujące na podstawie przepisów ustawy wypadkowej - w pełnej wysokości,

b/ wynagrodzenia za pracę, świadczenie wyrównawcze przysługujące na podstawie ustawy wypadkowej, wynagrodzenie za czas niezawinionego przez pracownika postoju, zasiłek chorobowy finansowany ze środków na wynagrodzenia - za czas nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające datę wystąpienia niewypłacalności albo termin ustania stosunku pracy. Przypadająca za okres miesięczny wypłata świadczeń z Funduszu nie będzie przekraczać miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę do ustalania zasiłku dla bezrobotnych.

5. Osobami uprawnionymi do skorzystania ze świadczeń Funduszu będą pracownicy niewypłacalnego pracodawcy, jego byli pracownicy, członkowie rodziny zmarłego pracownika lub byłego pracownika uprawnieni do renty rodzinnej, osoby wykonujące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli z tego tytułu podlegają obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Przepisów ustawy nie będzie się natomiast stosować do osób bliskich pracodawcy, takich jak jego małżonek, krewni, powinowaci.

6. Podstawą wypłaty świadczeń z Funduszu będzie bądź zbiorczy wykaz osób uprawnionych, sporządzony przez pracodawcę lub osobę zarządzającą jego majątkiem, bądź - w wyjątkowych przypadkach - indywidualny wniosek uprawnionej osoby. Organem uprawnionym do ustalenia zgodności zbiorczego wykazu lub indywidualnego wniosku z ustawą będzie kierownik wojewódzkiego urzędu pracy. /cd. str. 8/

/cd. ze str. 7/

Wypłaty świadczeń osobom objętym zbiorczym wykazem będzie dokonywać pracodawca lub osoba zarządzająca jego majątkiem, zaś w przypadku wniosku indywidualnego wypłaty będzie dokonywać kierownik urzędu pracy. Spory powstałe na tle odmowy wypłaty świadczeń z Funduszu będą rozstrzygane przed sądami pracy.

7. Fundusz będzie dochodził zwrotu świadczeń z majątku pracodawcy lub z masy upadłości korzystając z takiej samej ochrony prawnej, z jakiej korzystają świadczenia pracownicze w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym.

8. Wypłata pierwszych świadczeń z Funduszu nastąpi po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie i będzie obejmowała świadczenia, do których uprawnienie powstało po upływie tych 6 miesięcy.

9. Ustawa będzie upoważniać Ministra Pracy i Polityki Socjalnej działającego w porozumieniu z Radą Funduszu do wydawania indywidualnych decyzji dotyczących wypłaty z Funduszu jednorazowego świadczenia w wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę do ustalania zasiłku dla bezrobotnych w przypadku niezaspokojenia roszczeń pracowniczych w związku z przejściowymi trudnościami finansowymi pracodawcy utrzymującymi się dłużej niż 6 tygodni.

10. Ustawa będzie stwarzać podstawy prawne dla Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Radą Funduszu do wprowadzenia dodatkowych przesłanek niewypłacalności, rozszerzenia zakresu roszczeń pracowniczych podlegających zaspokojeniu ze środków Funduszu, wydłużenia okresu, za który wypłaca się świadczenia oraz podnoszenia maksymalnej wysokości tych świadczeń.

11. Uzgodniono ponadto, że w części obligacyjnej Paktu:

a/ strona rządowa zobowiąże się do podejmowania działań zmierzających do stopniowego dostosowywania regulacji prawnych dotyczących zaspokajania roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy do standardów MOP i prawa Wspólnot Europejskich oraz będzie rozważać możliwość przekształcenia w przyszłości Instytucji gwarancyjnej w towarzystwo ubezpieczeniowe realizujące cele określone w ustawie.

b/ wszystkie strony zobowiąże się do podjęcia wspólnych prac zmierzających do określenia przesłanek, trybu i procedury podejmowania decyzji wstrzymujących dokonywanie grupowych zwolnień pracowników w okolicznościach określonych w art.15 ustawy o grupowych zwolnieniach. Powyższe ustalenia stanowiąby podstawę do podejmowania takich decyzji w trybie wskazanym w art.15 ustawy o grupowych zwolnieniach w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Przebieg negocjacji nad projektem ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy doprowadził do zgodności stanowisk w tej sprawie prezentowanych przez stronę rządową, NSZZ "Solidarność" i Konfederację Pracodawców Polskich. Jediną rozbieżnością między NSZZ "Solidarność" i KPP jest zakres stosowania przepisu umożliwiającego pracownikowi składanie indywidualnego wniosku do kierownika wojewódzkiego urzędu pracy (art.7 ust.4). Postulat KPP zmierza do ograniczenia działania tego przepisu jedynie do przypadków niewypłacalności pracodawcy, zdefiniowanych jako "faktyczne zaprzestanie działalności" - art.3 ust.2 pkt 2, natomiast strona rządowa i NSZZ "Solidarność" opowiadają się za możliwością korzystania przez pracownika z tego przepisu w każdym przypadku niewypłacalności pracodawcy.

Wszystkie strony uznały natomiast konieczność doprecyzowania pod względem redakcyjnym art.7 projektu.

Resztę ustaleń negocjacji plenarnych a dotyczących stolika prywatyzacyjnego i stolika socjalnego wydrukujemy w następnym numerze biuletynu.

Barbara Niemiec na temat negocjacji

Paktowanie

Na przełomie października i listopada odbyła się kolejna tura rokowań nad "Paktem o przedsiębiorstwie". Gdy będziecie Państwo czytać ten tekst, rozmowy będą już zakończone, a przed Komisją Krajową (i - jak sądzę - przed rządem) stanie pytanie, co wart jest wynik tych rozmów.

To samo pytanie w sposób naturalny zadają sobie wszyscy uczestnicy

negocjacji, a rzetelna odpowiedź jest ważna dla Polski i jej coraz uboższych obywateli.

Gdy chcemy ocenić wynik negocjacji, trzeba porównać cele z osiągniętymi rezultatami. Jakie "Solidarność" wyznaczyła sobie zadania? Przypomnijmy.

Negocjowanie "Paktu" wyrażało wolę wymuszenia systemowych zmian w polityce gospodarczej i społecznej państwa, które pozwoliłoby przewyższać recesję, zbudować sprawny system ubezpieczeń społecznych, możliwe do zaakceptowania rozłożenie społecznych kosztów odbudowy państwa po komunistycznym chaosie i zniszczeniach.

Gdyby wymienione cele określać poprzez bardziej szczegółowe zadania, to trzeba przypomnieć decyzje IV KZD. Otóż najwyższa władza Związku - Zjazd - założył na Komisję Krajową obowiązek doprowadzenia do zniesienia popiwku, powołania Instytucji Skarbu Państwa, oddłużenia przedsiębiorstw, przestrzegania w procesie prywatyzacji zasady, że ma ona służyć dobru państwa i obywateli.

Katalog zadań w dziedzinie polityki społecznej jest znacznie dłuższy, więc przypomnę tylko niektóre sprawy: uporządkowanie ubezpieczeń zdrowotnych, emerytalnych, od wypadków przy pracy i chorób zawodowych, działań ZUS, finansowania oświaty i kultury, uporządkowanie relacji między związkami zawodowymi i pracodawcami.

Co osiągnęliśmy? W sprawie popiwku nie zmienia się nic w stosunku do nowej ustawy, która niedawno weszła w życie. Rząd zadeklarował wolę powołania do życia Instytucji Skarbu Państwa. Orientacyjnie mogłaby zacząć funkcjonować w 1994r. Nie uczestniczyłaby zatem w bardzo ważnym etapie prywatyzacji przez najbliższy rok, ani też w operacji "restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw". W tym czasie, gdyby została uchwalona ustawa o prywatyzacji powszechnej, zaczęłyby działać instytucje, które przejmą część uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa. Opór rządu w tej sprawie jej zastanawiający. Oddłużenia przedsiębiorstw ma dotyczyć proponowany projekt ustawy "O restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków". Propozycja ta nie rozwiązuje problemów, które przeżywa wiele przedsiębiorstw niezależnie od poziomu swej gospodarności (np. wzajemne zadłużenia, problemy finansowe na skutek nieterminowego wywiązywania się ze zobowiązań finansowych budżetu państwa, skutki złych umów i inwestycji narzuconych z powodów politycznych przed 1990 rokiem, itp. Działanie ustawy w zaproponowanym kształcie może w niektórych przypadkach problemy pogłębić. Rozwiązuje ona jedynie problemy banków.

W zamian za te fundamentalne zadania zaproponowano Solidarność utworzenie komisji trójstronnej, której zadania polegałyby na:

- monitorowaniu procesów gospodarczych i zasadniczych propozycji makroekonomicznych,
- ocenie stosowanych mechanizmów i instrumentów,
- formułowaniu opinii i wniosków pod adresem rządu, parlamentu i partnerów społecznych w sprawach:

a/ priorytetów dotyczących polityki gospodarczej i społecznej, w szczególności kształtowania relacji konsumpcji do inwestycji,

b/ kształtowanie struktury konsumpcji, polityki płac w sferze budżetowej, polityki świadczeń socjalnych, instrumentów polityki płac.

W skład tej komisji wchodziłoby przedstawicieli rządu, ogólnokrajowych reprezentatywnych związków zawodowych oraz organizacji pracodawców.

Trzeba rozważyć, czy się opłaca w zamian za odrzucenie naszych żądań przyjąć propozycję rządu. Pozostawiam na boku problem złamania uchwał Zjazdu. To obciąży ewentualnie sumienie członków Komisji Krajowej i oni wyjaśnią Zjazdowi przyczyny podjęcia takich decyzji. Pierwszy problem, to czy parlament zechce mieć taką trójstronną komisję (a nawet czy będą jej bronić partie tworzące aktualnie koalicję rządową)? Można mieć co do tego poważne wątpliwości. Przypomnę wrzawę, jaka powstała gdy prezydent postanowił stworzyć strukturę paralelną do rządu czy komisji sejmowych (choć nominalnie o charakterze doradczym). Zakres zadań komisji trójstronnej jest na tyle duży, że będzie wzbudzał obawy o swe konstytucyjne "umocowanie". Obejmują one bowiem podstawowe zadania rządu (a w nim z pewnością Centralnego Urzędu Planowania) oraz Sejmu.

Problem drugi - Komisja, mając duży zakres zadań nie będzie (i nie powinna) decydować o sprawach, które monitoruje i ocenia. Mówiąc prościej, nie postanowi o konkretnych kształcie polityki płacowej, podatkowej, czy społecznej państwa. W stosunku jest to tyle, co kanarek na dachu wobec wróbla w garści.

Problem trzeci - Komisja ta (gdyby powstała) musiałaby zajmować stanowisko na zasadzie konsensusu - głosowanie wykluczając związki zawodowe. W praktyce oznaczałoby to wybór /cd. na str. 10/

Komisja Interwencji o swoich pracach

Spór o drzewa

Komisja Zakładowa NSZZ "S" przy Wojewódzkim Zespole Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Radomiu zwróciła się do ZR z prośbą o interwencję w sprawie zaistniałego konfliktu ze Spółdzielnią Mieszkaniową Służby Zdrowia "Krychnowice".

Przedmiotem sporu było niszczenie środowiska naturalnego poprzez wycinanie przez Spółdzielnię drzewostanu, w związku z budową garaży w bezpośrednim sąsiedztwie z budynkiem RTG i obok pawilonu dziecięco-młodzieżowego. Zdaniem Komisji Zakładowej, lokalizacja garaży związana jest z koniecznością dalszego wycinania drzew w strefie stanowiącej naturalną ochronę szpitala od strony zakładu produkcyjnego "Łączniki-Potkanów". Działalność taką KZ uważa za naganną. Wymiana korespondencji w tej sprawie między stronami konfliktu nie doprowadziła do rozwiązania problemu.

Prezes Zarządu Spółdzielni, Pan Adam Rząca próbował uzyskać poparcie dla swoich przedsięwzięć ze strony Zarządu Regionu.

W przesłanym piśmie kwestionował zasadność stanowiska KZ, określając je, jako ingerencję w sprawy wewnętrzne Spółdzielni. Ostatecznie uznał, że Komisja Zakładowa przekroczyła swoje uprawnienia statutowe i w tej sprawie spodziewał się znaleźć sprzymierzeńca w Zarządzie Regionu. Informował również, że Spółdzielnia posiada zatwierdzony przez Wydział Architektury i Geodezji Urzędu Miejskiego plan realizacyjny na budowę garaży oraz stosowne zezwolenie na wycinkę drzew na terenie stanowiącym własność Spółdzielni.

Interwencję rozpoczęliśmy od poinformowania Adresata, że nie możemy spełnić Jego prośby (zwrócenia uwagi Komisji Zakładowej na przekroczenie uprawnień statutowych), uznając zarzut za bezzasadny.

Wprost przeciwnie działania Komisji Zakładowej są zgodne z realizacją celów związkowych zawartych w zapisach par. 6 ust. 8 i 10 statutu naszego Związku.

Ponieważ Pan Prezes w przesłanym do nas piśmie pouczył nas, że "obowiązkiem związków jest ochrona interesów pracowniczych służby zdrowia", uznaliśmy za stosowne podziękować mu za to pouczenie, zapewniając jednocześnie, że obowiązki statutowe są nam znane.

Ważniejszy ciąg postępowania interwencyjnego polegał na sprawdzeniu wiarygodności informacji zawartej w piśmie przesłanym przez Pana Prezesa (zatwierdzony plan realizacyjny na budowę garaży i zezwolenie na wycinkę drzew).

W tym celu wystosowaliśmy pisma do Urzędu Miejskiego Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa oraz do Wydziału Architektury i Geodezji z odpowiednimi zapytaniami.

Pierwszy adresat odpowiedział nam w pkt. 3 przesłanego pisma: "Wydział nie miał zgłoszenia o usuwaniu drzew pod realizację garaży, nie występowała o to Spółdzielnia". W końcowej części pisma poinformowano nas, że odnośnie samej budowy osiedla i realizacji poszczególnych elementów muszą wypowiedzieć się służby nadzoru budowlanego.

Drugim adresat w przesłanej do nas odpowiedzi poinformował, że w sprawie budowy garaży nie wydano decyzji i nie zatwierdzono planu realizacyjnego. Przedmiotową sprawę przekazał do Urzędu Rejonowego celem załatwienia wg. właściwości.

Pismem z dn. 30 października Urząd rejonowy w

Radomiu - Oddział Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego zawiadomił nas, że w dniu 27.10.1992r. na żądanie Zarządu Regionu zostało wszczęte postępowanie administracyjne i termin rozprawy wyznaczono na 9 listopada br.

Na rozprawie tej reprezentowałem Zarząd Regionu NSZZ "S" jako stronę w przedmiocie sporu.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego wstrzymano dalszą budowę garaży, a Pana Prezesa Adama Rzącę ukarano mandatem.

Urząd Rejonowy w Radomiu podejmie decyzję zgodnie z przepisami prawa budowlanego.

Jan Kupiec

Zagrywki likwidatora

W dniu 10 listopada, na prośbę Komisji Zakładowej "S", udałem się z interwencją do likwidowanego Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego w Białoobrzegach. Moje uczestnictwo miało wspomóc stronę związkową w negocjacjach z likwidatorem, które miały zakończyć się podpisaniem porozumienia.

Przed rozpoczęciem rozmów likwidator przedsiębiorstwa, pan Pletraś w sposób ostentacyjny stwierdził, że nie będzie prowadził rozmów z przedstawicielem Zarządu Regionu, a jedynie z Komisją Zakładową. Do negocjacji w tym dniu nie doszło.

W dniu 12 listopada wiceprzewodniczący Zarządu Regionu NSZZ "S" - Zdzisław Maszkiewicz interweniował w tej sprawie w Urzędzie Wojewódzkim (organ założycielski), a interwencja okazała się skuteczną. Gdy 13 listopada odwiedziłem Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego w Białoobrzegach, zachowanie pana likwidatora było już poprawne.

Likwidator w "miodowy" sposób przedstawił "Solidarności" gotowy projekt porozumienia i spodziewał się, że zostanie natychmiast podpisany.

Komisja Zakładowa "S" w sposób stanowczy odmówiła podpisania, gdyż uważała (zresztą jak i ja), że jest on niecisły, niekonkretny i daje możliwość manewrowania pracownikami w sposób wygodny dla likwidatora. Sam likwidator nie potrafił w sposób jasny odnieść się do niektórych punktów porozumienia.

Sposób przeprowadzenia zwolnień grupowych w tym przedsiębiorstwie narusza ustawę z dnia 28.12.1989r. o zwolnieniach grupowych.

Na zakończenie spotkania likwidator nie omieszkał skierować do mnie uwagi, że tylko z mojej winy nie doszło do podpisania porozumienia, gdyż za często "szepetałem do ucha" przewodniczącemu Komisji Zakładowej.

Komisja Zakładowa wniosła zastrzeżenia i oczekuje uwzględnienia ich w porozumieniu.

Jan Janus

Zarząd Regionu przyjmuje zamówienia na KALENDARZ "S" - 1993.

Zawiera on 240-stronicowe kalendariumienne oraz 76-stronicową część związkowo-prawną, m.in.:

- nowy statut Związku,
- uchwałę finansową IV KZD,
- uchwałę programową IV KZD,
- ustawę o związkach zawodowych,
- ustawę o sporach zbiorowych,
- porozumienie "S" i Rady Ministrów o rozwiązywaniu sporów,
- adresy urzędów administracji państwowej,
- informator i adresy krajowych władz Związku

Cena 1 egz. wynosi 35.000 zł.

Zamówienia i przedpłaty przyjmuje dział księgowości Zarządu Regionu (pok.103).

Paktowanie

/cd. ze str. 8/

między niekończącą się procedurą "zblizania stanowisk" kontrolowaną przez mocodawców członków komisji (rząd związków zawodowe, związki pracodawców). W efekcie zarówno sama Komisja, jak i tworzący ją partnerzy straciliby jakąkolwiek efektywność. Alternatywą jest "wymarcypowanie" się członków komisji w stosunku do Instytucji, które ich delegowały. Mielibyśmy więc komisję, która swoimi decyzjami zastąpiłaby działania rządu, związków zawodowych i organizacji pracodawców, a w każdym razie w istotnym stopniu ubezwłasnowolniby te organizacje. Ta ostatnia uwaga nabiera znaczenia w świetle takiej oto deklaracji. "Wszystkie trzy strony uczestniczące w Komisji - Rząd, Pracodawca i Związek Zawodowy" - deklarują, że wnioski wypracowane przez Komisję staną się jedną z głównych wytycznych ich działania w zakresie objętym materialem uzgodnień". Czy to jest akurat to, czego chcemy - można wątpić.

Problem czwarty - Cała koncepcja opiera się na optymistycznym założeniu, że już wkrótce zacznie wzrastać dochód narodowy brutto. Zasadniczym zadaniem komisji będzie pilnowanie, by z tego wzrostu we właściwych proporcjach zasilać inwestycje i konsumpcję. Co jednak stanie się, gdy to pierwotne założenie okaże się złudne? Czy komisja będzie decydowała także o ograniczeniu konsumpcji i inwestycji?

Problem piąty - Założymy, że istotnie nasza nadzieja spełni się i zacznie rosnać dochód narodowy. pojawią się zatem kłopoty z jego podziałem. Najpierw trzeba ustalić, co jest konsumpcją a co inwestycją. Po której stronie znajdą się wydatki na oświatę, naukę, kulturę, profilaktykę zdrowotną, itp.? A gdy już będziemy wiedzieć, jaka część środków na konsumpcję może posłużyć do kreowania realnego wzrostu dochodów, trzeba będzie podejmować decyzje, czy:

- dochody wszystkich rodzin mają rosnać, czy niektóre zmaleją bądź pozostaną na dotychczasowym poziomie,

- w wersji pozornie optymistycznej, tempo wzrostu dochodów w poszczególnych grupach społecznych (rodziny emeryckie, pracownicy sfery budżetowej, menadżment, itd.) ma być jednakowe, czy zróżnicowane i w jakim stopniu. Mam wątpliwości, czy taka jest rola związków zawodowych i czy to uprawnienie, którego związek powinien chcieć. Listę pytań i problemów bardziej szczegółowych można poszerzyć. Wydaje się, że i ta zaprezentowana przeze mnie kaza bardzo ostrożnie dokonywać zamiany związkowych postulatów na propozycję rządową. Mam - mówiąc szczerze - nieodparte wrażenie, iż rząd potraktował Solidarność jak niesforne i uparte dziecko, któremu dla świętego spokoju składa się kuszące choć nierealne i nie równoważące oczekiwań obietnice. Inna sprawa, jakie takie postępowanie mści się w przysłowiu na nierozsądnych rodzicach. Od kłopotów ratuje ich często mądrość małego uparciucha, który nie da sobie zamydląć oczu obietnicami.

Tak wiele miejsca poświęcałam sprawie komisji trójstronnej, gdyż w całej logice negocjacji dla części delegacji "S" ta właśnie propozycja rządu ma zrównoważyć nieuzyskanie zgody na zasadnicze postulaty Związku. I tu rysuje się konieczność dokonania fundamentalnego wyboru.

Trzeba jednak przejść do innych spraw, które także były przedmiotem negocjacji. Istotnym żądaniem Związku było włączenie do "Paktu" ustawy o powszechnej prywatyzacji. Uzyskano deklaracyjną zgodę, jednak fakty oczekiwane nie nastąpiły. Sądzę więc, że zbyt wcześnie negocjacje w sprawie prywatyzacji zostały zamknięte. Trudno więc decydować o ewentualnym podpisaniu "Paktu". Sprawa nie ma charakteru czysto proceduralnego czy formalnego. Jeżeli mamy podpisać "Pakt", to oznacza, że godzimy się na rozwiązania systemowe, a nie tylko na jakieś wycinki systemu. Jak można zatem uzgodnić sensownie mechanizmy i procedury prywatyzacji, gdy pozostawilo się na boku sprawę tak fundamentalną? W tej sytuacji uzyskanie od rządu ustępstwa dające załóżde większe możliwości uczestniczenia w procesie prywatyzacji (także w rejonach zagrożenia strukturalnym bezrobociem) poprzez różne ulgi finansowe oraz udział w organach spółek nie mogą równoważyć tamtego braku.

Na marginesie - stale trzeba pamiętać, że zgoda rządu nieczego nie przesądza. Ustawa będzie uchwalana przez Sejm, a nie uzyskaliśmy żadnej deklaracji partii koalicyjnych, że zechcą w parlamencie bronić uzgodnień poczynionych w trakcie negocjacji.

W dziedzinie polityki społecznej uzyskaliśmy obietnicę przedstawienia Związkowi propozycji systemowych zmian w ubezpieczeniach społecznych. Niemniej nie były one przedmiotem negocjowanego "Paktu", co niezwykle obniża jego znaczenie. Wydawałoby się, że skoro coś nazywamy paktem właśnie, to powinno to obejmować całość problematyki społeczno-gospodarczej wymagającej porozumienia stron. Brak ten dał znać o sobie w rokowaniach szczegółowych. I tak np. całkiem sensowne propozycje rządu dotyczące zmian w dziale X Kodeksu pracy będą martwe, dopóki nie uporządkuje się sprawy ubezpieczeń od wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ale także czasowej niezdolności do pracy. Wszystkie te ubezpieczenia muszą być zharmonizowane z pozostałymi (emerytalnymi, macierzyńskim, itp.).

W każdej sprawie, gdzie Solidarność postulowała potrzebę jakiegokolwiek zaangażowania budżetu państwa, odpowiedź była jedna - nie. I to nie tylko dlatego, że budżet jest, jak wiadomo, biedny i dziurawy. Ale głównie dlatego, że Ministerstwa Finansów nie stać na twórcze myślenie, które mogłoby w niejednym przypadku przynieść budżetowi wymierne korzyści. Nie uzyskaliśmy np. zgody, by stworzyć Fundusz Ochrony Pracy, na który przeznaczony byłby się środki pochodzące z grzywien i kar nakładanych przez PiP na pracodawców za łamanie przepisów bezpieczeństwa pracy. Fundusz miałby za zadanie prowadzenie efektywnych działań

zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym. W skali roku te grzywny to 3 mld zł, odszkodowania z tytułu wypadków 307 mld. Rząd nie zaproponował nieczego w zamian. Istotnym powodem odmowy jest ideologiczna niechęć do funduszy celowych.

Nie uzyskaliśmy również zgody na zaangażowanie budżetu w ochronę roszczeń pracowniczych w upadających przedsiębiorstwach i to w żadnej formie. Ani wobec państwowych przedsiębiorstw, ani jako gwarantowanie wypłacalności przyszłego Funduszu, który powstanie ze składek pracodawców. Propozycja Solidarności utworzenia Towarzystwa Asekuracyjnego, którego kapitał założycielski tworzyłyby solidarnie: budżet państwa, związki zawodowe, organizacje pracodawców, odrzucona została w przedbiegach, chociaż jeszcze w czerwcu br. miała poparcie i z całą pewnością stwarza lepsze perspektywy rozwiązania jednego z poważniejszych problemów społecznych w gospodarce wolnorynkowej.

Jedyną sprawę, którą być może uporządkuje się sensownie, to reprezentatywność związków zawodowych jako stron układów zbiorowych. Układy te będą miały zakres przedmiotowy tak szeroki, jak życzy sobie nasza strona. Istnieje też nadzieja, że nowe regulacje dotyczące funduszu socjalnego będą bliższe żądaniom pracowników niż wynikało to ze wstępnej propozycji rozmów. Wszystko to jednak pod warunkiem, że rząd i wspierająca go koalicja są zainteresowane podpisaniem "Paktu". A jeżeli są, to nie dla celów propagandowych, lecz po to, by rzetelnie rozwiązać polskie problemy.

Gdybym miała podstawy do pozytywnej odpowiedzi na tę ostatnią wątpliwość jako doradca i ekspert Solidarności w tych negocjacjach, radziłabym zaryzykować i podpisać. Tymczasem bardziej sensowne wydaje się zwrócenie uwagi na lawinę regulacji prawnych będących przedmiotem prac Sejmu i rządu, które przez paktowanie umknęły czujnej uwadze Związku.

Tygodnik Małopolska nr 43/

BIULETYN INFORMACYJNY
ZARZĄDU REGIONU NSZZ

Solidarność

ZIEMIA RADOMSKA

Adres redakcji:

26 - 600 RADOM

ul. Trauguttia 30

tel. 238-04, 251-61

Redaguje: Anna Rajcher

Skład: M.W.

Wykonane przy użyciu sprzętu

otrzymanego z dotacji

Instytutu Wolnych Związków Zawodowych

AFL - CIO

Nasze konto: Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska
BGŻ O/W Radom Nr. 867010-11093-271-1.